

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۸/۲۴	شرح دستور جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی	شناسه
راهکارهای رفع مشکلات بانکی در روند ارائه تسهیلات رونق تولید به صنایع کوچک و متوسط		عنوان
<p>امروزه کسب و کارهای کوچک و متوسط بعنوان یکی از ارکان اصلی توسعه اقتصادی، بویژه در اقتصادهای در حال توسعه پذیرفته شده اند چرا که به طور معنا داری قادر به افزایش به اشتغال و تولید ناخالص داخلی خواهند بود.</p> <p>در بررسی موانع پیش روی بنگاه های اقتصادی در ایران، گزارش های پایش کسب و کار فصلی که در مرکز پژوهش های مجلس طی ۴ فصل منتهی به بهار ۱۳۹۳ نشان می دهد، اصلی ترین مانع در ادامه حیات بنگاه های کوچک و متوسط، مشکل تأمین مالی است و علی رغم آنکه در دنیای اقتصادی امروز راهکارهای بانکی و مالی در قالب خدمات بانکداری کسب و کارهای کوچک و متوسط (SME BANKING) ارائه می شود، در ایران، پرکاربردترین روش تأمین مالی، ارائه تسهیلات از طریق بانک ها و موسسات مالی می باشد فلذا این نهادها، بازیگران اصلی این حوزه می باشند.</p> <p>بانک های تجاری در ایران به دلایلی همچون فقدان وثیقه مورد قبول و هزینه بالاتر ارائه خدمات در معاملات کوچک تر، به کسب و کارهای کوچک بعنوان یک چالش می نگرند در حالیکه آنچه ان که ذکر شد در سوی مقابل، کسب و کارهای کوچک، هزینه تأمین مالی را بزرگترین مانع خود می دانند.</p> <p>با دانستن این مهم، بزرگترین و مهمترین ایراد وارد بر "طرح ارائه تسهیلات رونق تولید به صنایع کوچک و متوسط" توسط دولت، اختصاص منابع ارائه تسهیلات به بنگاه های کوچک و متوسط، از محل منابع بانکها بوده است که بانک ها را ناگزیر به اعمال روش های متداول در بررسی و اعتبارسنجی مشتریان در اعطای تسهیلات می گرداند.</p> <p>اگرچه پیش بینی وجود کارگروه های تسهیل و رفع موانع تولید در جریان معرفی واحدهای متقاضی به بانک ها به منظور تسهیل و تسریع در روند ارائه تسهیلات مذکور بوده است اما براساس آمار موجود که ذیلا به آن اشاره خواهد شد، به نظر می رسد بانک ها با توجیه اینکه اشخاص حقوقی مستقل هستند و بایستی برگشت پذیری این تسهیلات برای ایشان محرز گردد، اساسا بعنوان آخرین حلقه در روند اعطای تسهیلات، تصمیم گیرنده نهایی خواهد بود.</p> <p>در روند بررسی مشکلات صنایع کوچک و متوسط برای تأمین مالی واحد تولیدی، دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی، ضمن برگزاری جلسات متعدد کارشناسی و مصاحبه های تخصصی از تیرماه سال جاری تاکنون، روز دوشنبه هفدهم آبان ماه نیز، اقدام به برگزاری نشست کارشناسی با موضوع یافتن راهکارهای مناسب به منظور رفع مشکلات بانکی در روند ارائه تسهیلات رونق تولید به صنایع کوچک و متوسط نمود.</p> <p>اهم مشکلات مطرح شده عموما ناظر بر عدم توجه و عنایت بانکها به حساسیت این مقطع زمانی از اقتصاد کشور است که تولید در رکود به سر می برد و طرح رونق تولید و ارائه تسهیلات ۱۶ هزار میلیارد تومانی در این راستا، با وجود همه کاستی ها، برای کمک به واحدهای تولیدی در نظر گرفته شده است؛ مشکلاتی نظیر اعمال شرایط سختگیرانه در ارزیابی و اعتبارسنجی متقاضیان اعم از درخواست صورت های مالی حسابرسی شده، در نظر گرفتن بدهی های قبلی، مطالبه وثایق سهل البیع و ... و نیز برداشت مبالغ تسهیلات ما به ازای بدهی های قبلی، سپرده کردن بخشی از تسهیلات به عناوین مختلف همچون تأمین وثیقه، اعمال شرایط نامناسب برای بازپرداخت تسهیلات، طولانی شدن زمان رسیدگی به درخواستها، هدایت جریان پرداخت تسهیلات به سوی مشتریان قدیمی و در مجموع عدم وحدت رویه بین بانکهای عامل در ارزیابی و بررسی درخواست متقاضیان اخذ تسهیلات.</p> <p>فلذا اگرچه پیش بینی وجود کارگروه های تسهیل و رفع موانع تولید در جریان معرفی واحدهای متقاضی به بانک ها به منظور تسهیل و تسریع در روند ارائه تسهیلات مذکور بوده است اما به نظر می رسد بانکها با توجیه اینکه بایستی برگشت پذیری تسهیلات مزبور برای ایشان محرز گردد، اساسا بعنوان آخرین حلقه در روند اعطای تسهیلات، تصمیم گیرنده نهایی خواهند بود.</p>		شرح دستور

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۸/۲۴	شرح دستور جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی	شناسه																		
راهکارهای رفع مشکلات بانکی در روند ارائه تسهیلات رونق تولید به صنایع کوچک و متوسط		عنوان																		
<p>بر اساس آخرین آمار در اختیار دبیرخانه از سایت بهین یاب، تا تاریخ ۱۹ آبانماه ۱۳۹۵، مجموع واحدهای دریافت کننده تسهیلات، ۱۵,۸۶۷ واحد بوده است که جمع ارزش دریافتی ایشان معادل ۱۰۹,۰۴۰,۱۰۱ میلیارد ریال بوده است. از این تعداد، ۷,۵۴۱ واحد توسط کارگروه ها به بانک ها معرفی شده اند که ارزش تسهیلات دریافتی آنها ۵۴,۱۷۵,۸۳۳ میلیارد ریال بوده است و مابقی یعنی ۸,۳۲۶ واحد، مستقیماً و با مراجعه به بانک موفق به دریافت تسهیلات مجموعاً به ارزش ۵۴,۸۶۴,۲۶۸ میلیارد ریال شده اند. نکته مورد توجه این است که از مجموع حدوداً ۵۷,۵۹۵ واحد متقاضی (ثبت نام در سایت بهین یاب)، در نهایت ۳۲,۶۱۸ واحد توسط کارگروه های تسهیل و رفع موانع تولید به بانک ها ارجاع شده اند که مطابق آمار ذکر شده کمتر از یک چهارم از ایشان (۲۳ درصد) منتهی به پرداخت شده است. (۷,۵۴۱ واحد)</p>																				
<table border="1"> <thead> <tr> <th>شرح</th> <th>جمع</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>تعداد کل ثبت نام کنندگان</td> <td>۵۷,۵۹۵</td> </tr> <tr> <td>ارجاع به شعبه</td> <td>۳۲,۶۱۸</td> </tr> <tr> <td>پرداخت تسهیلات در فرایند رونق تولید</td> <td>۷,۵۴۱</td> </tr> <tr> <td>مبلغ پرداخت تسهیلات (میلیارد ریال)</td> <td>۵۴,۱۷۵,۸۳۳</td> </tr> <tr> <td>پرداختی مستقیم بانک</td> <td>۸,۳۲۶</td> </tr> <tr> <td>مبلغ پرداخت مستقیم بانک (میلیارد ریال)</td> <td>۵۴,۸۶۴,۲۶۸</td> </tr> <tr> <td>مجموع تعداد تسهیلات پرداخت شده در قالب طرح رونق تولید</td> <td>۱۵,۸۶۷</td> </tr> <tr> <td>مجموع مبلغ تسهیلات پرداخت شده در قالب طرح رونق تولید</td> <td>۱۰۹,۰۴۰,۱۰۱</td> </tr> </tbody> </table>		شرح	جمع	تعداد کل ثبت نام کنندگان	۵۷,۵۹۵	ارجاع به شعبه	۳۲,۶۱۸	پرداخت تسهیلات در فرایند رونق تولید	۷,۵۴۱	مبلغ پرداخت تسهیلات (میلیارد ریال)	۵۴,۱۷۵,۸۳۳	پرداختی مستقیم بانک	۸,۳۲۶	مبلغ پرداخت مستقیم بانک (میلیارد ریال)	۵۴,۸۶۴,۲۶۸	مجموع تعداد تسهیلات پرداخت شده در قالب طرح رونق تولید	۱۵,۸۶۷	مجموع مبلغ تسهیلات پرداخت شده در قالب طرح رونق تولید	۱۰۹,۰۴۰,۱۰۱	<p>گزارش وضعیت ثبت نام برای تأمین منابع مالی طرح ها و واحدها در راستای اقتصاد مقاومتی مستخرج از سایت بهین یاب، تا ۹۵/۰۸/۱۹</p>
شرح	جمع																			
تعداد کل ثبت نام کنندگان	۵۷,۵۹۵																			
ارجاع به شعبه	۳۲,۶۱۸																			
پرداخت تسهیلات در فرایند رونق تولید	۷,۵۴۱																			
مبلغ پرداخت تسهیلات (میلیارد ریال)	۵۴,۱۷۵,۸۳۳																			
پرداختی مستقیم بانک	۸,۳۲۶																			
مبلغ پرداخت مستقیم بانک (میلیارد ریال)	۵۴,۸۶۴,۲۶۸																			
مجموع تعداد تسهیلات پرداخت شده در قالب طرح رونق تولید	۱۵,۸۶۷																			
مجموع مبلغ تسهیلات پرداخت شده در قالب طرح رونق تولید	۱۰۹,۰۴۰,۱۰۱																			
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">آمار تفصیلی</th> </tr> <tr> <th>سهم</th> <th>شرح</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۲۳,۲٪</td> <td>سهم تعداد تسهیلات پرداختی توسط بانک های عامل از کل متقاضیان ارجاع شده به بانک</td> </tr> <tr> <td>۴۷,۵٪</td> <td>سهم تعداد تسهیلات پرداختی به متقاضیان مورد قبول در کارگروه های تسهیل از کل تسهیلات پرداختی</td> </tr> <tr> <td>۵۲,۵٪</td> <td>سهم تعداد تسهیلات پرداختی مستقیم بانک ها از کل تسهیلات پرداختی</td> </tr> <tr> <td>۴۹,۷٪</td> <td>سهم مبلغ تسهیلات پرداختی به معرفی شدگان از کارگروه های تسهیل از کل تسهیلات پرداختی</td> </tr> <tr> <td>۵۰,۳٪</td> <td>سهم مبلغ تسهیلات پرداختی مستقیم بانک ها از کل تسهیلات پرداختی</td> </tr> </tbody> </table>		آمار تفصیلی		سهم	شرح	۲۳,۲٪	سهم تعداد تسهیلات پرداختی توسط بانک های عامل از کل متقاضیان ارجاع شده به بانک	۴۷,۵٪	سهم تعداد تسهیلات پرداختی به متقاضیان مورد قبول در کارگروه های تسهیل از کل تسهیلات پرداختی	۵۲,۵٪	سهم تعداد تسهیلات پرداختی مستقیم بانک ها از کل تسهیلات پرداختی	۴۹,۷٪	سهم مبلغ تسهیلات پرداختی به معرفی شدگان از کارگروه های تسهیل از کل تسهیلات پرداختی	۵۰,۳٪	سهم مبلغ تسهیلات پرداختی مستقیم بانک ها از کل تسهیلات پرداختی					
آمار تفصیلی																				
سهم	شرح																			
۲۳,۲٪	سهم تعداد تسهیلات پرداختی توسط بانک های عامل از کل متقاضیان ارجاع شده به بانک																			
۴۷,۵٪	سهم تعداد تسهیلات پرداختی به متقاضیان مورد قبول در کارگروه های تسهیل از کل تسهیلات پرداختی																			
۵۲,۵٪	سهم تعداد تسهیلات پرداختی مستقیم بانک ها از کل تسهیلات پرداختی																			
۴۹,۷٪	سهم مبلغ تسهیلات پرداختی به معرفی شدگان از کارگروه های تسهیل از کل تسهیلات پرداختی																			
۵۰,۳٪	سهم مبلغ تسهیلات پرداختی مستقیم بانک ها از کل تسهیلات پرداختی																			
<p>بنابراین، اگرچه هدف طرح ارائه تسهیلات رونق تولید، (در برنامه های وزارت صمت در سال اقتصاد مقاومتی)، ۷۵۰۰ واحد تولیدی بوده است و بنا به اظهارات مدعیان امر اعطای تسهیلات به ۱۵,۸۶۷ واحد، این هدف را محقق نموده است اما بنابر شواهد و تجارب ذینفعان این تسهیلات که همانا واحدهای صنعتی کوچک و متوسط می باشند، ایراداتی بر روند اجرای طرح</p>																				

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۸/۲۴	شرح دستور جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی	شناسه
	راهکارهای رفع مشکلات بانکی در روند ارائه تسهیلات رونق تولید به صنایع کوچک و متوسط	عنوان
	مذکور وجود داشته و دارد که مانع از تحقق هدف اصلی گردیده است، که همانا کمک به راه اندازی طرح های نیمه تمام و راکد تولیدی می باشد.	
	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه طی نشست های مزبور و نیز حاصل بررسی های دبیرخانه به شرح ذیل می باشد:</p> <p>➤ عدم تأمین منابع تسهیلات از سوی دولت و اتکا به منابع بانکی و احاله اختیار کامل به بانک (ماده ۴ بخشنامه بانک مرکزی) در نسبت به اعتبارسنجی و بررسی توجیه فنی، مالی و اقتصادی درخواست ها؛</p> <p>➤ عدم توجه بانک ها به خاص بودن طرح تسهیلات رونق تولید در مقطع زمانی که تولید در رکود به سر می برد و اعمال شرایط سختگیرانه در ارزیابی و اعتبارسنجی توسط بانک های عامل</p> <p>اگرچه یکی از اهداف ارائه تسهیلات مذکور، کمک به واحدهای تولیدی زبان ده می باشد و به استناد مفاد ماده ۳ دستورالعمل تأمین مالی بنگاه های کوچک و متوسط (متوقف و فعال زیر ظرفیت اسمی) مورخ ۹۵/۰۲/۰۱ و نیز اصلاحیه ماده ۳ دستورالعمل مذکور مورخ ۹۵/۰۲/۲۱، بنگاه های مذکور از شمول تصویب نامه شماره ۲۱۱۸۴۹/ت/۳۹۳۹۹هـ مورخ ۸۶/۱۲/۲۶ و نیز شرط نداشتن بدهی غیر جاری، چک برگشتی و نسبت مالکانه به منظور بهره مندی از تسهیلات و تعهدات مستثنی می باشند و نیز اینکه معافیت واحدها از شمولیت آیین نامه رعایت شاخص های مالی در اعطای تسهیلات سرمایه در گردش در متن دستورالعمل های مزبور صراحتاً ذکر شده است اما برخی بانک ها پس از اخذ صورت های مالی و بررسی آنها، اقدام به اعمال شرایط سختگیرانه در ارزیابی و اعتبارسنجی متقاضیان می نمایند.</p> <p>➤ مطالبه وثایق سختگیرانه و عدم وجود وحدت رویه در اخذ وثایق از متقاضیان بعنوان مثال:</p> <ul style="list-style-type: none"> - عدم وحدت رویه در پذیرش یا عدم پذیرش محل اجرای طرح بعنوان وثیقه و بعضاً مطالبه وثایق سهل البیع و یا - عدم پذیرش ضمانت نامه صندوق ضمانت سرمایه گذاری صنایع کوچک توسط بانک ها به بهانه عدم تفاهم نامه با ایشان و معطل ماندن بسیاری از درخواست ها به این دلیل (مورد مشخص: عدم همکاری بانک ملی در امضای تفاهم نامه مزبور)؛ <p>➤ شرایط نامناسب برای بازپرداخت تسهیلات اعم از:</p> <ul style="list-style-type: none"> - تأکید بر بازپرداخت تسهیلات طی مدت یکسال - شروع پرداخت اقساط از اندک زمان (یک تا ۶ ماه) گذشته پس از پرداخت تسهیلات؛ <p>➤ برداشت مبالغی از تسهیلات توسط بانک ما به ازای بدهی های قبلی تسهیلات گیرندگان که عملاً مانع ورود و تزریق نقدینگی به جریان تولید کشور می شود؛</p>	ایرادات و مشکلات مطروحه

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۸/۲۴	شرح دستور جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی	شناسه
<p>راهکارهای رفع مشکلات بانکی در روند ارائه تسهیلات رونق تولید به صنایع کوچک و متوسط</p>		<p>عنوان</p>
<p>مشاهده گردیده که برخی بانک ها به اعتبار مفاد ذیل ماده ۲ دستورالعمل که بنگاه های متعهد به شبکه بانکی را در اولویت اخذ تسهیلات قرار می دهد، اقدام به ارائه تسهیلات و سپس برداشت مبالغ متعلقه بابت بدهی شخص می نمایند که این اقدام مورد اعتراض سایر متقاضیانی گردیده است که مترصد دریافت نقدینگی در قالب تسهیلات مذکور بوده اند.</p> <p>➤ بلوکه کردن یا سپرده کردن بخشی از تسهیلات به عناوین مختلف همچون تأمین وثیقه؛</p> <p>➤ طولانی شدن زمان رسیدگی به درخواست ها توسط بانک ها علی رغم فرصت معین شده برای ایشان (موضوع ماده ۱۰ دستورالعمل تأمین مالی بنگاه های کوچک و متوسط) به دلایل مختلف از جمله عدم کفایت اختیار بانک های عامل خصوصا در سطح استان ها؛</p> <p>➤ هدایت جریان پرداخت تسهیلات از سوی بانک ها به مشتریان قدیمی و دارای حساب معتبر با ضمانت بازگشت پذیری در قالب طرح رونق تولید؛</p>		
<p>آنچنان که ذکر شد، اهم مشکلات صنایع کوچک و متوسط در اخذ تسهیلات رونق تولید، مواجهه با مسائل و موانعی است که از سوی بانک ها ایجاد می شود و نشان از عدم وقوف بانک ها بر حساسیت این مقطع زمانی از اقتصاد کشور است که تولید در رکود به سر می برد و طرح رونق تولید و ارائه تسهیلات ۱۶ هزار میلیارد تومانی در این راستا، با وجود همه کاستی ها، برای کمک به واحدهای تولیدی در نظر گرفته شده است و لازم است که بانک ها نیز در شرایط کنونی نقش کاراتری را ایفا نمایند و هر نوع اقدامی مبنی بر بلوکه کردن تسهیلات به هر عنوان، برداشت ما به ازای بدهی ها و هدایت جریان پرداخت تسهیلات توسط بانک ها به مشتریان خاص را متوقف نمایند.</p> <p>ضمنا انتظار از دولت نیز آن است که اولاً سقف تسهیلات در نظر گرفته شده را افزایش داده و ثانیاً مبلغ ۸۰۰ میلیارد تومان یارانه سود تسهیلات موضوع تبصره ذیل ماده ۸ بخشنامه بانک مرکزی که از سوی سازمان مدیریت و برنامه ریزی تعهد شده است، را تأمین نماید.</p> <p>در راستای تسهیل در پرداخت جریان تسهیلات توسط بانک ها، دبیرخانه شورا پیشنهادهایی به ترتیب زیر ارائه می نماید:</p> <p>۱- اصلاح ماده ۶ دستورالعمل تأمین مالی بنگاه های کوچک و متوسط (متوقف و فعال زیر ظرفیت اسمی) مورخ ۹۵/۰۲/۰۱ به نحوی که موسسه اعتباری نسبت به آزاد سازی وثایق مازاد متناسب با بازپرداخت هر بخش از تسهیلات پرداختی به بنگاه کوچک و متوسط، مکلف گردد (به استناد حکم بند الف ماده ۱۹ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور)؛</p> <p>۲- به منظور تسهیل در تأمین وثایق قابل قبول توسط متقاضیان جهت ارائه به بانک ها و موسسات اعتباری،</p> <p>- ضمن توصیه به افزایش تعامل مؤثر فی مابین بانک ها و صندوق ضمانت سرمایه گذاری صنایع کوچک (موضوع ماده ۷ دستورالعمل تأمین مالی بنگاه های کوچک و متوسط) و نیز تسریع در انعقاد تفاهم نامه بین ایشان،</p> <p>- پیشنهاد می گردد سرمایه صندوق، جهت افزایش سقف ضمانت های صادره، افزایش یابد.</p>		<p>پیشنهادات دبیرخانه</p>

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۸/۲۴	شرح دستور جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی	شناسه
	<p>راهکارهای رفع مشکلات بانکی در روند ارائه تسهیلات رونق تولید به صنایع کوچک و متوسط</p>	عنوان
	<p>توضیح اینکه، به موجب ماده واحده قانون تأسیس صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک مصوب ۱۳۸۳/۰۹/۲۴، به دولت اجازه داده شده است "صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک" را با سرمایه اولیه ۵۰ میلیارد تومان، تأسیس نماید. سرمایه صندوق سال گذشته به استناد بند (ز) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۹۴، با مصوبه دولت، سرمایه این صندوق از ۵۰۰ میلیارد ریال به ۱۲۵۰ میلیارد ریال افزایش یافت. پیشنهاد این است که مجدداً افزایش سرمایه صندوق در دستور کار دولت محترم قرار گیرد.</p> <p>۳- همچنین و در راستای ایجاد وحدت رویه میان بانک‌ها در تسهیل شرایط اخذ وثیقه، پیشنهاد می‌گردد، دفترچه قرارداد واگذاری و اجاره نامه اراضی ملی با اولویت محل اجرای طرح، توسط بانک‌ها به عنوان وثایق قابل قبول در ارائه تسهیلات تلقی گردد. (به استناد تبصره ۸ ذیل ماده ۱ قانون تسهیل اعطاء تسهیلات بانکی و کاهش هزینه‌های طرح و تسریع در اجراء طرح‌های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارآیی بانکها و ماده ۵۱ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور)</p>	
	<p>۴- در ارتباط با حکم ماده ۹ دستورالعمل تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط مبنی بر اینکه سقف اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات موضوع این دستورالعمل بر اساس حدود مقرر در آیین‌نامه‌های تسهیلات و تعهدات کلان و اشخاص مرتبط تعیین می‌گردد، پیشنهاد می‌شود:</p> <ul style="list-style-type: none"> • اولاً بانک‌ها نسبت به افزایش دوره بازپرداخت تسهیلات و نیز طولانی‌تر نمودن فاصله زمانی میان اخذ تسهیلات تا شروع دوره بازپرداخت، اقدام نمایند. • ثانیاً سقف تعهدات پرداختی جهت مطالبه و بررسی صورت‌های مالی را از مبلغ یک میلیارد تومان به حداقل سه میلیارد تومان، افزایش دهند. <p>۵- نهایتاً ضمن تأکید بر اجرای ماده ۵ دستورالعمل تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط، مبنی بر ارائه دلایل مکتوب عدم اعطای تسهیلات به درخواست‌های رد شده توسط بانک به کارگروه‌های تسهیل، مکانیسمی طراحی گردد که این گروه از درخواست‌ها در سطح استان و با حضور کارشناسان خبره از بخش خصوصی، مجدداً در کارگروه مورد بررسی قرار گیرند؛</p>	پیشنهادات دبیرخانه

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۸/۲۴	شرح دستور جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی	شناسه
راهکارهای رفع مشکلات بانکی در روند ارائه تسهیلات رونق تولید به صنایع کوچک و متوسط		عنوان
<p>۱- دستورالعمل تامین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط (متوقف و فعال زیر ظرفیت اسمی) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شماره ۹۵/۲۷۵۷۷ مورخ ۹۵/۰۲/۰۱؛ (پیوست شماره ۱)</p> <p>۲- بخ شننامه ۱ صلاحیه ماده ۳ دستورالعمل تامین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شماره ۹۵/۵۳۲۲۸ مورخ ۹۵/۰۲/۲۱؛ (پیوست شماره ۲)</p> <p>۳- آئین نامه رعایت شاخص های مالی در اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به اشخاص حقیقی و حقوقی توسط بانک‌های دولتی، موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۱۱۸۴۹/ت/۳۹۳۹۹-هـ مورخ ۸۶/۱۲/۲۶؛ (پیوست شماره ۳)</p> <p>۴- دستورالعمل شناسایی و معرفی بنگاه‌های تولیدی کوچک و متوسط و طرح‌های دارای پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰٪ توسط کارگروه ملی تسهیل و رفع موانع تولید به بانک‌های عامل؛ (پیوست شماره ۴)</p> <p>۵- مواد قانونی مذکور در متن شامل موارد زیر؛ (پیوست شماره ۵)</p> <ul style="list-style-type: none"> - بند الف ماده ۱۹ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - ماده ۵۱ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - تبصره ۸ ذیل ماده ۱ قانون تسهیل اعطاء تسهیلات بانکی و کاهش هزینه های طرح و تسریع در اجراء طرحهای تولیدی و افزایش منابع مالی و کارآیی بانکها 		فهرست مستندات و مدارک پشتوانه

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

شماره: ۹۵/۲۷۵۷۷

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۲/۰۱

پیوست: دارد

بسمه تعالی

کلیه مدیران عامل محترم بانکهای دولتی، غیر دولتی و قرض الحسنه، مؤسسات اعتباری توسعه، کوثر و عسکریه

و شرکت دولتی پست بانک ایران

احتراماً، در راستای رسالت شبکه بانکی کشور جهت تأمین مالی نظام اقتصادی کشور و با اشاره به فرمایشات مقام معظم رهبری - مدظله العالی - در ابتدای سال مبنی بر ضرورت فعالسازی ظرفیتهای تولیدی صنایع کوچک و متوسط و ارتقاء توان رقابت پذیری آنها و همچنین با عنایت به نقش برجسته و بی بدیل واحدهای تولیدی کوچک و متوسط در ایجاد اشتغال و تحقق اهداف اقتصادمقاومتی، لازم است تا در شرایط حاضر، بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی نقش مؤثرتر و کارآتری را جهت حمایت از بنگاههای کوچک و متوسط ایفاء نمایند .

شایان ذکر است با توجه به گزارشهای اقتصادی، بخشی از بنگاههای تولیدی موجود و فعال با ظرفیت پایین و گاه پایین تر از نقطه سر به سر فعالیت می کنند و با کاهش درآمد اقدام به تعدیل نیرو نموده اند که به نوبه خود به افزایش بیکاری منجر شده است. بنابراین به منظور استفاده بهینه از منابع موجود در راستای تأمین نقدینگی موردنیاز بنگاههای تولیدی و حفظ اشتغال فعلی و ایجاد اشتغال جدید ضرورت دارد بنگاههای تولیدی کوچک و متوسط که از بازار محصول مناسبی برخوردار بوده لیکن به دلیل تنگناهای مالی و نداشتن سرمایه در گردش، تولید آنها متوقف شده و یا با ظرفیت پایین فعالیت می نمایند و همچنین طرحهای تولیدی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد از پشتیبانی مالی بیشتری برخوردارگردند.

بر این اساس ارجح است تمامی بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی با روحیه جهادی و احساس مسئولیت و اهتمام عالی، همگام با سیاست های دولت محترم، نقش و رسالت خویش را به نحو شایسته به انجام رسانده و با بهره گیری بهینه و هدایت صحیح منابع مالی موجود، بسترهای خارج نمودن بنگاههای کوچک و متوسط از رکود و استفاده از ظرفیتهای تولیدی را فراهم نمایند.

علی ایحال با عنایت به موارد مذکور به پیوست «دستورالعمل تأمین مالی بنگاههای کوچک و متوسط» جهت تسهیل تأمین مالی اینگونه واحدها ایفاد می گردد. بدیهی است بانک ها و مؤسسات اعتباری موظفند با در نظر گرفتن اصول کلی اعطای تسهیلات و اعتبارسنجی متقاضی و اخذ تأمین کافی، نسبت به اعطای تسهیلات موضوع دستورالعمل موردنظر اقدام نمایند.

بر این اساس مقتضی است دستور فرمایید مراتب به قید تسریع به کلیه واحدهای ذی ربط ابلاغ و ضمن مشارکت جدی و تلاش برای رسیدن به اهداف پیش گفته، برحسن اجرای کامل آن نظارت به عمل آمده و نسبت به ارایه گزارش عملکرد ماهانه به این بانک اقدام نمایند. ۲۷۸۰۰۸۱/

ولی اله سیف

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل اعتبارات

اداره اعتبارات

دستورالعمل تامین مالی بنگاه های کوچک و متوسط

(متوقف و فعال زیر ظرفیت اسمی)

ویرایش ۱۳۹۵/۲/۱

ماده ۱ - در این دستورالعمل عبارات و اصطلاحات ذیل، در معانی مشروح بکار می روند:

۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۱-۲- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده است.

۱-۳- کارگروه: کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید موضوع تصویبنامه شماره ۱۸۱۵۱/ت/۵۰۷۲۰ هـ مورخ ۱۳۹۴/۲/۱۹ هیئت وزیران

۱-۴- بنگاه کوچک: بنگاه های اقتصادی که تعداد کارکنان آنها کمتر از ۵۰ نفر می باشد.

۱-۵- بنگاه متوسط: بنگاه های اقتصادی که تعداد کارکنان آنها بین ۵۰ تا ۱۰۰ نفر می باشد.

ماده ۲ - اعطای تسهیلات به بنگاه های کوچک و متوسط حائز شرایط زیر توسط مؤسسات اعتباری در اولویت قرار گیرد:

- بنگاه های معرفی شده از سوی کارگروه.
- بنگاه های تولیدی که محصولات آنها از بازار فروش قابل قبول برخوردار باشد.
- بنگاه های تولیدی متوقف و یا در حال فعالیت کمتر از ظرفیت اسمی.
- بنگاه هایی که در سال های گذشته فعالیتی نداشته و فاقد فروش بوده اند و اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به تشخیص موسسه اعتباری موجب فعالیت مجدد بنگاه شود.
- بنگاه هایی که تسهیلات دریافتی قبلی را در محل موضوع قرارداد تسهیلات اعطایی مصرف نموده اند.
- بنگاه هایی که به دلیل عدم وصول مطالبات خود از دستگاه های اجرایی دولتی، شرکت های دولتی و وابسته به دولت، نتوانسته اند تعهدات خود را در قبال شبکه بانکی کشور و سایر اشخاص ایفا نمایند.
- بنگاه هایی که از میزان اشتغال پایدار و توجیه پذیری بیشتری برخوردار باشند.
- پروژه های تولیدی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد.

ماده ۳- در خصوص بنگاه‌هایی که دارای بدهی غیرجاری و چک برگشتی می‌باشند، همزمان با اعطای تسهیلات جدید، واحد تولیدی برنامه زمانبندی خود را جهت تعیین تکلیف بدهی‌ها و رفع سوء اثر چک برگشتی ارائه نماید.

تبصره ۵: به منظور تسهیل تدوام فعالیت مدیران اشخاص حقوقی، مفاد بخشنامه شماره ۹۴/۳۳۴۵۱۹ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۵ این بانک در ارتباط با رفع محدودیت ایجاد شده برای مدیران بابت چک‌های برگشتی اشخاص حقوقی رعایت گردد.

ماده ۴- مؤسسه اعتباری موظف است به منظور حفظ منافع سپرده‌گذاران و تخصیص بهینه منابع نسبت به اعتبارسنجی و بررسی توجیه فنی، مالی و اقتصادی درخواست متقاضیان اقدام نماید.

ماده ۵- در صورت عدم موافقت مؤسسه اعتباری با اعطای تسهیلات به بنگاه‌های معرفی شده از سوی کارگروه، لازم است دلایل عدم اعطای تسهیلات بصورت مکتوب به کارگروه منعکس گردد.

ماده ۶- مؤسسه اعتباری می‌تواند متناسب با بازپرداخت هر بخش از تسهیلات پرداختی به بنگاه کوچک و متوسط، نسبت به آزادسازی وثایق مازاد اقدام کند.

ماده ۷- مؤسسه اعتباری می‌تواند بنابر بررسی‌های کارشناسی، تضمین صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک را مورد پذیرش قرار دهد.

ماده ۸- نرخ سود مورد عمل در تسهیلات موضوع این دستورالعمل بر اساس مصوبه شورای پول و اعتبار می‌باشد.

تبصره ۵: مبلغ ۸,۰۰۰ میلیارد ریال بعنوان یارانه بخشی از سود تسهیلات توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تعهد گردیده که در صورت تامین به بنگاه‌ها تخصیص داده خواهد شد.

ماده ۹- سقف اعطای تسهیلات و ایجاد تعهدات موضوع این دستورالعمل بر اساس حدود مقرر در آیین‌نامه‌های تسهیلات و تعهدات کلان و اشخاص مرتبط می‌باشد.

ماده ۱۰- مؤسسه اعتباری باید حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز کاری پس از تکمیل مدارک، طرح‌های معرفی شده از سوی کارگروه را بررسی و تعیین تکلیف نماید.

ماده ۱۱- مؤسسه اعتباری موظف است اطلاعات تسهیلات اعطایی موضوع این دستورالعمل را بصورت ماهانه به بانک مرکزی ج.ا.ا. ارائه نماید.

کلیه مدیران عامل محترم بانکهای دولتی، غیر دولتی و قرض الحسنه، موسسات اعتباری توسعه، کوثر و عسکریه و شرکت دولتی پست بانک ایران

باسلام؛

احتراماً، پیرو بخشنامه شماره ۹۵/۲۷۵۷۷ مورخ ۱۳۹۵/۲/۱ موضوع ابلاغ «دستورالعمل تامین مالی بنگاههای کوچک و متوسط»، به استحضار می‌رساند به موجب مصوبه شماره ۱۸۵۴۹/ت/۵۳۰۹۷ مورخ ۱۳۹۵/۲/۱۹ هیئت محترم وزیران (تصویر پیوست) شرکتها و واحدهای کوچک و متوسط تولیدی صنعتی، کشاورزی و خدماتی از شمول تصویب نامه شماره ۲۱۱۸۴۹/ت/۳۹۳۹۹ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۶ (تصویر پیوست)، بندهای (۳) و (۴) جزء (ج) تصمیم نامه شماره ۵۰۵۸۲/۸۴۵۷۰ مورخ ۱۳۹۳/۷/۲۶ (تصویر پیوست) و نیز شرط نداشتن بدهی غیر جاری و چک برگشتی به منظور بهره‌مندی از تسهیلات و تعهدات مستثنی می‌باشند.

بر این اساس ماده (۳) دستورالعمل مورد اشاره به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

ماده ۳- بنگاههای مشمول این دستورالعمل از شرایط نداشتن بدهی غیر جاری، چک برگشتی، رعایت نسبت مالکانه و مفاد «آئین نامه رعایت شاخص های مالی در اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به اشخاص حقیقی و حقوقی توسط بانکهای دولتی» به منظور بهره‌مندی از تسهیلات و تعهدات مستثنی می‌باشند.

تبصره: موسسه اعتباری می‌تواند بدهی غیر جاری کمتر از ۱۰ میلیارد ریال بنگاههای مشمول این دستورالعمل را به مدت یکسال امهال نماید.

بر این اساس مقتضی است دستور فرمایید مراتب به قید تسریع به کلیه واحدهای ذی ربط ابلاغ تا ضمن مشارکت جدی در اجرای دستورالعمل مذکور بسترهای خارج نمودن بنگاههای کوچک و متوسط از رکود و استفاده از ظرفیتهای تولیدی فراهم گردد. ۲۸۱۸۰۶۰/د.

مدیریت کل اعتبارات

اداره اعتبارات

محمد رضا قربانی

۲۸۱۶

سید علی اصغر میر محمد صادقی

۳۲۱۵-۰۴

شماره: ۳۵۰/مب
تاریخ: ۱۳۸۷/۲/۳

"بسمه تعالی"

جهت اطلاع مدیران عامل محترم کلیه بانک‌های دولتی، شرکت دولتی پست بانک ارسال گردید.

احتراماً؛

به پیوست تصویر نامه شماره ۲۱۱۸۴۹/ت/۳۹۳۹۹ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۶ هیات محترم وزیران در خصوص آئین نامه رعایت شاخص های مالی در اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به اشخاص حقیقی و حقوقی توسط بانک های دولتی ایفاد می گردد. خواهشمند است ترتیباتی اتخاذ فرمایند که مفاد آیین نامه مزبور به کلیه شعب ابلاغ و بر حسن اجرای آن نظارت کافی و لازم معمول گردد. /گ

اداره مطالعات و مقررات بانکی

صدیقه رهبر شمس کار

حمید تهرانفر

۳۸۳۱-۳

۳۸۱۶

پیوست: یک نسخه آیین نامه فوق‌الاشاره.

شماره ثبت ۳۹۳۹۹ هـ ۱۸۴۹

تاریخ

۱۳۸۶ / ۱۲ / ۲۶

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۲ بنا به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، به منظور تخصیص بهینه منابع به متقاضیان واجد شرایط و اجتناب از بکارگیری تسهیلات سرمایه در گردش در امور خارج از موارد مندرج در قرارداد، آیین نامه رعایت شاخصهای مالی در اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به اشخاص حقیقی و حقوقی توسط بانکهای دولتی را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه رعایت شاخصهای مالی در اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به اشخاص حقیقی و حقوقی توسط بانکهای دولتی

ماده ۱ - بانکهای دولتی موظفند با توجه به منابع خود، برای تأمین سرمایه در گردش متقاضیانی که دارای شرایط این آیین نامه و سایر شرایط عمومی می باشند، تسهیلات لازم را اعطا نمایند. بانکهای دولتی موظفند ظرف (۱۵) روز پس از تکمیل مدارک، احراز شرایط تسهیلات گیرنده را بررسی و با اختصاص شماره تسهیلات برای مشتریان جدید، نتیجه را به صورت کتبی به وی اعلام نمایند. در صورت عدم دریافت پاسخ طی مدت یادشده و یا اعتراض به رد درخواست، مشتری می تواند اعتراض خود را به سرپرستی بانک مربوط در استان ارایه نماید. سرپرستیها موظفند ظرف (۱۰) روز، اعتراض واصله را بررسی و در صورت احراز شرایط، متقاضی را در نوبت دریافت تسهیلات قرار دهند. در صورت عدم احراز شرایط، موارد به طور مشخص و به صورت کتبی به متقاضی اعلام خواهد شد. چنانچه متقاضی همچنان به نظر سرپرستی بانک نیز اعتراض داشته باشد، می تواند اعتراض خود را به صورت کتبی به مدیر عامل بانک مربوط اعلام نماید. مدیر عامل موظف است حداکثر ظرف (۲۰) روز، اعتراض واصله را بررسی و در صورت احراز شرایط، متقاضی را در نوبت دریافت تسهیلات قرار داده و یا دلایل عدم احراز شرایط را به صورت مشخص و مکتوب به متقاضی اعلام نماید.

۲۰۷۳۸
۱۹ / ۱۲ / ۲۷

۱۹۸۴۹ / ۳۹۳۹۹ هـ

تاریخ
۱۳۸۶ / ۱۲ / ۲۶

تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره ۱ - مدیران عامل موظفند گزارش عملکرد در خصوص اعتراضات واصله را در فواصل سه‌ماهه به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ارائه نمایند.

تبصره ۲ - بانکهای دولتی موظفند فرمهای لازم در خصوص اعتراض مشتریان به شعب یا سرپرستی را تهیه و در اختیار متقاضیان قرار دهند.

ماده ۲ - پس از مراجعه متقاضی تسهیلات سرمایه در گردش، بانک مکلف است فهرست مدارک مورد نیاز را به صورت کتبی به متقاضی تسلیم نموده و از تقاضای هر گونه مدارک اضافی در مراحل بعدی خودداری نمایند.

تبصره - بانکهای دولتی مکلفند فهرست مدارک مورد نیاز جهت اخذ تسهیلات را در پایگاه اطلاعاتی خود قرار دهند.

ماده ۳ - بانکهای دولتی موظفند در صورت وجود مناسبات، حداکثر پس از (۲۰) روز از زمان احراز شرایط تسهیلات گیرنده، نسبت به پرداخت تسهیلات به متقاضی اقدام نمایند. در صورت عدم پرداخت تسهیلات توسط بانک، نحوه اعتراض و رسیدگی به آن بر اساس ماده (۱) انجام خواهد شد. تبصره - چنانچه متقاضی که در اولویت دریافت تسهیلات قرار دارد، به دلیل عدم آرایه مدارک قید شده در ماده (۲) نتواند ظرف (۲) هفته اقدام به دریافت تسهیلات نماید، بانک می‌تواند با اعلام کتبی به متقاضی نسبت به پرداخت تسهیلات به اولویت بعدی اقدام نماید.

ماده ۴ - بانکهای دولتی به موجب مفاد قانون عملیات بانکی بدون ربا، آیین‌نامه‌ها و دستورالعملهای اجرایی آن مکلفند پس از اعطای تسهیلات با اعمال نظارت دقیق و کافی از صرف تسهیلات در امور مندرج در قرارداد اطمینان حاصل نمایند. بانکها باید در مفاد قراردادها، پیش‌بینی‌های لازم را برای برخورد با مشتریانی که تسهیلات دریافتی را خارج از موارد تعیین شده، مصرف می‌نمایند، لحاظ کنند.

ماده ۵ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است فرم اطلاعات مشتریان را به نحوی طراحی نماید که تمامی بانکهای دولتی از یک فرمت یکسان تبعیت نمایند. این فرم علاوه بر اطلاعات عمومی، باید متضمن موارد زیر نیز باشد.

الف - شماره ملی و کد پستی برای اشخاص حقیقی

ب - شماره ملی و کد پستی مدیرعامل و اعضای هیئت مدیره و شناسه ملی اشخاص حقوقی

ج - مشخصات محل و مجوز فعالیت متقاضی

د - وضعیت داراییها و بدهیهای مشتری

ه - تعهدات قبلی مشتری

و - مفاد حساب مالیاتی

شماره ۱۹۸۴۹ تاریخ ۳۹۳۹۹ هـ

تاریخ ۱۳۸۶ / ۱۲ / ۲۶

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ز - ارزش فروش، بهای تمام شده کالای تولید شده و موجودی انبار

ح - سرمایه نقدی

ط - وثایق و تضمینات

ماده ۶ - اعطای تسهیلات به متقاضیان تسهیلات سرمایه در گردش حداکثر به میزان هفتاد درصد (۷۰٪) فروش کالا و یا خدمات آنان صرفاً بر مبنای صورتهای مالی حسابرسی شده یا اظهارنامه مالیاتی مجاز می باشد.

تبصره - منظور از تسهیلات در این ماده مجموع تسهیلات اعطایی سرمایه در گردش شبکه بانکی (بانکهای دولتی و غیر دولتی) به متقاضی است که به وسیله استعلام بانک از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مشخص خواهد شد.

ماده ۷ - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با همکاری سازمان امور مالیاتی ظرف (۶) ماه پس از ابلاغ این آیین نامه نسبت به ایجاد بانک جامع اطلاعات مالیاتی در کشور اقدام نماید.

تبصره - با توجه به اینکه یکی از اطلاعات موجود در بانک جامع اطلاعات مشتریان بانکها اطلاعات مربوط به اظهارنامه های مالیاتی مشتریان می باشد، وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است امکان تبادل بر خط اطلاعات از بانک جامع مالیاتی به بانک اطلاعات جامع مشتریان بانکها را فراهم نماید.

ماده ۸ - در صورتی که بانک اعطا کننده تسهیلات به طور مستقیم و یا غیر مستقیم مالک بیش از ده درصد (۱۰٪) سهام شرکت متقاضی باشد (به استثنای شرکتهای تملیکی)، اعطای تسهیلات توسط این بانک به شرکت یاد شده مجاز نیست.

ماده ۹ - اعطای تسهیلات به شرکتهای هلدینگ که موضوع اصلی فعالیت آنها مدیریت شرکتهای می باشد، ممنوع است.

پرویز داودی

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون اجرایی رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارتخانه ها، سازمانها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، استانداریهای سراسر کشور، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

دستورالعمل تامین مالی بنگاه های تولیدی کوچک و متوسط و طرح های نیمه تمام دارای پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰٪ در راستای سیاست های اقتصاد مقاومتی

در راستای اجرای برنامه های ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و مصوبات کارگروه ملی تسهیل و رفع موانع تولید، دستورالعمل شناسایی و معرفی بنگاه های تولیدی کوچک و متوسط و طرح های دارای پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰٪ به بانکهای عامل به شرح ذیل تعیین و ابلاغ میگردد:

ماده (۱) تعاریف

۱-۱- کارگروه ملی: کارگروه ملی تسهیل و رفع موانع تولید موضوع بند یک مصوبه هفدهمین جلسه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی مورخ ۱۳۹۵/۱/۹.

۱-۲- کارگروه استانی: کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۵۱/ت/۵۰۷۲۰ هـ مورخ ۱۳۹۴/۲/۱۹ هیات محترم وزیران.

۱-۳- کمیته بررسی: کمیته ای متشکل از نمایندگان استانداری، سازمان صنعت، معدن و تجارت، بانک عامل، شرکت شهرک های صنعتی و در موارد مرتبط، نماینده سازمان جهاد کشاورزی استان.

۱-۴- سازمان استانی: هریک از سازمان های صنعت، معدن و تجارت استان ها.

۱-۵- بنگاه کوچک: بنگاه های تولیدی که تعداد کارکنان آنها تا ۵۰ نفر باشد.

۱-۶- بنگاه متوسط: بنگاه های تولیدی که تعداد کارکنان آنها بین ۵۰ تا ۱۰۰ نفر باشد.

۱-۷- طرح نیمه تمام: طرح های نیمه تمام تولیدی با پیش بینی اشتغال تا ۱۰۰ نفر و پیشرفت فیزیکی بیش از ۶۰ درصد.

۱-۸- موسسه اعتباری: بانک یا موسسه اعتباری غیر بانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تاسیس شده است.

۱-۹- سامانه: سامانه اینترنتی بهین یاب، به نشانی www.behinyab.ir که ثبت درخواست متقاضیان از طریق آن صورت می گیرد و قابلیت ارائه آمارها و گزارش های مورد نیاز مدیریتی را در هر لحظه دارد.

ماده (۲) هدف: کمک به حفظ اشتغال، افزایش تولید بنگاه های تولیدی کوچک و متوسط، راه اندازی طرح های نیمه تمام تولیدی و تقویت تحرک اقتصادی از طریق منابع بانک ها که به علت محدودیت در تامین نقدینگی امکان فعالیت کامل آنها وجود ندارد و با دریافت این تسهیلات، متعهد می گردند تا قبل از پایان سال ۱۳۹۵ طرح ها را تکمیل یا ظرفیت خالی را فعال نمایند.

ماده (۳) دامنه شمول: واحد های تولیدی کوچک و متوسط و طرح های نیمه تمام تولیدی با پیشرفت فیزیکی بیش از ۶۰ درصد دارای مجوز از وزارت خانه های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی

ماده (۴) شرایط تسهیلات:

۴-۱- اولویت اصلی پرداخت تسهیلات موضوع این دستورالعمل، آن دسته از بنگاه های تولیدی کوچک و متوسط است که عمدتاً دارای مشکلات نقدینگی بوده و از لحاظ تولید، دانش فنی، توان مدیریت بازار، مشکلی که مانع راه اندازی یا افزایش تولید باشد، نداشته و با دریافت این تسهیلات قادر به راه اندازی سریع و ایجاد اشتغال جدید باشند.

۴-۲- نرخ سود مورد عمل در تسهیلات موضوع این دستورالعمل بر اساس مصوبه شورای پول و اعتبار در مورد سرمایه در گردش نرخ عقود مبادله ای و برای طرح های نیمه تمام نرخ عقود مشارکتی خواهد بود

۴-۳- مدت زمان بازپرداخت تسهیلات موضوع این دستورالعمل، برای سرمایه در گردش بنگاه های تولیدی کوچک و متوسط یک سال (قابل تمدید) و برای سرمایه ثابت طرح های نیمه تمام، بنا به تشخیص کارگروه، تا مدت پنج سال تعیین می گردد.

ماده ۵) شرایط و وظایف متقاضی:

- ۱-۵- متقاضی دارای مجوز معتبر از وزارت صنعت، معدن و تجارت و یا وزارت کشاورزی باشد.
- ۲-۵- متقاضی باید عمدتاً به جهت محدودیت استفاده از منابع مالی امکان تکمیل طرح و یا تولید با ظرفیت مناسب داشته باشد و با دریافت این تسهیلات، نسبت به تکمیل و راه اندازی طرح تا پایان سال ۱۳۹۵ و افزایش تولید و اشتغال اقدام نماید.
- ۳-۵- ورود اطلاعات لازمه در سامانه.
- ۴-۵- ارائه مدارک لازم به کمیته بررسی و بانکهای عامل.
- ۵-۵- پیگیری فوری اخذ تسهیلات و ارائه گزارش به کارگروه.
- ۶-۵- استفاده از تسهیلات در قالب اهداف تعیین شده.

ماده ۶) وظایف عوامل اجرایی:

۱-۶- وظایف استانداری:

همه‌نگی و پیگیری تحقق تصمیمات کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان و ضمانت اجرای مصوبات.

۲-۶- وظایف سازمان های صنعت، معدن و تجارت استان ها(دبیرخانه کارگروه استان)

- ۱- شناسایی بنگاه های کوچک و متوسط در قالب ۳ دسته غیرفعال، با فعالیت زیر ۵۰ درصد و با فعالیت ۵۰ تا ۷۰ درصد و همچنین طرح های نیمه تمام با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد استان، اعم از بنگاه های مستقر در شهرکها و نواحی صنعتی و یا خارج از آن، برای تسهیل تصمیم گیری در کمیته بررسی و کارگروه.
- ۲- اطلاع رسانی به متقاضیان از طریق سیستم پیامکی و سامانه وزارتخانه.
- ۳- تحقق میزان مشخص شده برای هر استان به عنوان حداقل مورد انتظار، از نظر تعداد واحدها و طرح ها و میزان تسهیلات، بر اساس جدول توزیع استانی پیوست.

۳-۶- وظایف بانک ها و مؤسسات اعتباری:

- ۱- بررسی و تعیین تکلیف طرح ها و واحدهای معرفی شده حداکثر ظرف یک ماه پس از تکمیل مدارک.
- ۲- اعلام مکتوب نتیجه بررسی اعم از موافقت یا عدم موافقت به همراه دلایل آن، به کارگروه و متقاضی، ظرف حداکثر یک هفته پس از اتمام مهلت مذکور در بند فوق.
- ۳- آزادسازی وقایع مازاد متناسب با بازپرداخت هر بخش از تسهیلات پرداختی به بنگاه ها.
- ۴- پذیرش ضمانت صندوق های ضمانتی، حمایتی و بیمه نامه شرکت های بیمه تجاری و یا اوراق بهادار به عنوان وثیقه.
- ۵- سرپرستی بانک و موسسه اعتباری در استان موظف است اطلاعات تسهیلات اعطایی موضوع این دستور العمل را به صورت دوره ای (دو هفته یکبار) به دبیرخانه کارگروه استانی ارائه نماید.

۴-۶- وظایف شرکت شهرکهای صنعتی:

- ۱- شناسایی بنگاه های تولیدی کوچک و متوسط مستقر در شهرکها و نواحی صنعتی که به علت کمبود نقدینگی امکان تکمیل طرح و یا تولید با ظرفیت مناسب نداشته اند، به تفکیک شهرستان و شهرک یا ناحیه صنعتی برای تسهیل تصمیم گیری در کارگروه و کمیته بررسی
- ۲- همکاری با کمیته بررسی و پیگیری معرفی به بانک ها.
- ۳- پیگیری رفع ابهامات و مشکلات در مراحل تصویب طرح در بانک های عامل.
- ۴- نظارت بر تکمیل و راه اندازی طرح ها یا افزایش ظرفیت تولید و اشتغال واحد های تولیدی پس از پرداخت تسهیلات.
- ۵- ارائه گزارش های دوره ای (هر دو هفته یک بار) به کارگروه استانی و سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی.

۶-۵- وظایف کمیته بررسی:

بررسی درخواست واحد های تولیدی بر مبنای شرایط مندرج در موارد (۴ و ۵) این دستورالعمل و ارائه گزارش به کارگروه استانی

ماده ۷) فرآیند اجرای کار:

۷-۱- متقاضیان مشمول این دستورالعمل باید نسبت به ثبت درخواست خود برای اخذ تسهیلات مورد نیاز، در سامانه بهین یاب به نشانی www.behinyab.ir در قسمت " تأمین مالی واحدهای تولیدی کوچک و متوسط و طرح های نیمه تمام، در راستای سیاست های اقتصادی مقاومتی " اقدام نمایند.

۷-۲- سازمان استانی به صورت روزانه، نسبت به تشکیل کمیته بررسی به منظور رسیدگی به درخواست های ارائه شده اقدام نماید.

۷-۳- آن دسته از طرح ها و واحد های تولیدی که درخواستشان در کمیته بررسی مورد پذیرش قرار می گیرد در جلسات هفتگی کارگروه استانی مورد بررسی قرار گرفته و مصوبات جلسه توسط دبیر کارگروه به بانک های عامل ابلاغ گردد.

۷-۴- سازمان استانی به عنوان دبیرخانه کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان، مسئولیت پیگیری روند تخصیص و پرداخت تسهیلات را بر اساس اقدامات فوق الذکر، عهده دار بوده و می بایست موارد تا حصول نتیجه، پیگیری و مستمراً گزارش نماید.

۷-۵- کلیه اقدامات صورت گرفته از ابتدا تا انتهای فرآیند اعم از بررسی تقاضا، معرفی، تصویب، تهیه قرار داد و پرداخت تسهیلات می بایست توسط دبیرخانه کارگروه استانی در سامانه ثبت شده تا امکان پایش لحظه ای طرح ها و واحدهای معرفی شده فراهم شود.

ماده ۸) سایر موارد:

۸-۱- نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل در حوزه تأمین مالی بنگاه های کوچک و متوسط بر عهده معاونت امور صنایع و در حوزه طرح های نیمه تمام بر عهده معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت می باشد.

۸-۲- این دستورالعمل در (۸) ماده و پس از طرح در همایش تبیین برنامه های فعال سازی واحدهای تولیدی کوچک و متوسط مورخ ۱۳۹۵/۲/۲۷، توسط وزیر صنعت، معدن و تجارت تصویب و جهت اجرا به کارگروه های تسهیل و رفع موانع استان ها ابلاغ گردید.

پیوست شماره ۵: مواد قانونی مذکور در متن شرح دستور

از قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

ماده ۱۹- به منظور کمک به تأمین نقدینگی برای حمایت از واحدهای تولیدی کالا و خدمات و تسهیل در وصول مطالبات سررسید گذشته بانک ها و یا مؤسسات مالی و یا اعتباری دارای مجوز از این واحدها اقدامات زیر انجام می شود:

الف — بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق کلیه بانک ها و مؤسسات اعتباری دولتی و خصوصی عامل در صورت درخواست متقاضی، متناسب با بازپرداخت هر بخش از تسهیلات پرداختی به واحدهای تولیدی، نسبت به آزادسازی وثیقه های مازاد و یا تبدیل وثیقه متناسب با میزان باقیمانده تسهیلات اقدام نماید. انتخاب وثیقه باقیمانده جهت تضمین با بانک است.

ماده ۵۱- بانک ها مکلفند اسناد رسمی مالکیت مفروز و مشاع اراضی کشاورزی و محل اجرای طرح های کشاورزی، قراردادهای واگذاری اراضی ملی و دولتی وزارت جهاد کشاورزی، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و اسناد منازل روستایی را به عنوان وثیقه وام های بخش کشاورزی و روستایی بپذیرند. همچنین کلیه اسناد عادی مربوط به خرید و فروش چاه های کشاورزی مجاز دارای پروانه بهره برداری و سهام آنها که با پایاب مربوطه و با حفظ کاربری کشاورزی تا پایان سال ۱۳۹۲ تبادل و تنظیم شده باشد در جهت خدمات رسانی های مربوطه صرفاً نزد وزارتخانه های نیرو، جهاد کشاورزی و نفت در حکم اسناد رسمی تلقی می شوند.

از قانون تسهیل اعطاء تسهیلات بانکی و کاهش هزینه های طرح و تسریع در اجراء طرحهای تولیدی و افزایش منابع مالی و کارآیی بانکها

تبصره ۸- قراردادهای مربوط به واگذاری و یا بهره برداری زمین برای اجراء طرحهای تولیدی یا خدماتی که توسط دستگاههای اجرائی در اختیار مجریان طرح قرار می گیرد به عنوان اسناد قابل قبول پذیرفته می شود. وزارتخانه های مسکن و شهرسازی و جهاد کشاورزی، سازمان صنایع کوچک و شهرکها و نواحی صنعتی و سایر دستگاههای اجرائی به استثناء سازمان اوقاف و امور خیریه موظفند در اجراء قرارداد تسهیلات اعطائی بنابه درخواست بانک و یا مؤسسه مالی، اعتباری ذی نفع، آنها و یا اشخاص معرفی شده از طرف آنها را به عنوان جانشین مجری طرح موضوع قرارداد واگذاری زمین، شناخته و بپذیرند و کلیه حقوق و تعهدات ناشی از آن را به بانک یا مؤسسه مالی، اعتباری ذی نفع و یا اشخاص معرفی شده منتقل نمایند. همچنین دستگاههای مذکور موظفند در صورت تغییر یا تعویض قرارداد بنابه تقاضای بانک برای تفویض اختیار به بانک در اسرع وقت به دفاتر اسناد رسمی معرفی شده مراجعه نمایند.

از قانون بودجه سال ۱۳۹۴ کشور

بند (ز) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۹۴ کشور - به دولت اجازه داده می شود به منظور افزایش سرمایه دولت در صندوق های ضمانت صادرات ایران، حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک، بیمه فعالیت های معدنی، توسعه و حمایت از صنایع دریایی و ضمانت سرمایه گذاری صنایع کوچک، در سال ۱۳۹۴ از محل وصولی اقساط حساب ذخیره ارزی، دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار به صندوق ضمانت صادرات ایران و یکصد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار به سایر صندوق های موضوع این بند به نسبت مساوی، پرداخت کند. نرخ تبدیل مبالغ دلاری مذکور، نرخ روز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.